РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 18-го жовтня 1917. Ч. 123. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, October 18, 1917. No. 123.

МОРСЬКА БИТВА В РИГСЬКІМ ЗАЛИВІ.

Німці втратили два торпедовці. - 2.400 російських жовнірів полонено на острові Езель.

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЮТЬ ПОЛЬЩІ ЦІЛКОВИТУ НЕЗАВИСИМІСТЬ.

Центральні держави проголосили трох членів польської управляючої ради.

Вісти з України.

—o—

ЗАКЛИК ВІЙСКОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

Народе український!

Саме тоді, як відроджують ся до нового житя наш край, саме тоді, як Центральна Рада стає найвисшим органом на Україні, а Генеральний Секретаріят бере в свої руки розпорядчу владу, щоби порядкувати всею Україною і завести той лад, якого хочуть люди наші, саме в сей час чорна хмара насувають ся на нашу рідну землю.

Ви знаєте, що деякі полки, скаламучені шпіонами та ріжними пройдисьвітами, не стали слухатись військової власти і почали самовільно відступати з позицій. Ворог тим скористував ся, прорвав фронт і тепер уже суне на землю нашу. Юрба дезертирів почала тікати попереду і руйнувати добро наше та новим лихом загрожувати і жінкам і дітям нашим. Висша військова власть вживає тепер всіх сил, щоби внести порядок і перетворити військо в дужу силу, яка зупинилаб наступ ворога і захистила Україну від лиха руїни.

Ми повинні допомогти військовій власти в сїй великій справі. Не ховайте дезертирів, а ловіть їх і відсилайте куди треба. Спасенє України в наших руках. Тільки ми можемо вратувати землю нашу. Тільки ми недопустимо, щоб урожай, який вже зжали жінки і діти наші та старі батьки, попав до рук ворога і щоб останню худобу відібрав він від нас.

Тепер цілий ряд дивізій і корпусів на фронті призначено перетворити в українські, отже небавом мати-мемо велику національну армію. З усіх усюдів поспішають до сих дивізій та корпусів Українці салдати і офіцири. Формують ся тепер чотири батальони „Ратованя України" при першім українськім запаснім (резервовім) полку: один курінь (батальон) в Чернигові, один в Кременчуці, два в Києві. Тисячами і десятками тисяч ідуть Українці до своїх братів — в українські дивізії, щоб стати з ними плече до плеча і недопустити до загибели добра нашого і бути тою непорушною скелею, об яку розібють ся напади ворога.

Я, яко Генеральний Секретар в справах військових Центральної Української Ради, і Український Військовий Генеральний Комітет, що працює разом зі мною і при мені, всї сили покладаємо, щоб як найшвидше допомогти українізації війска і тим вратувати Україну.

Допоможіть же, Братя, і Ви нам в сїй справі. Загрійте любовю Вашою синів і братів Ваших, що на фронті в українських дивізіях боронять наш край і житє своє віддають для нього. Покажіть їм, що Ви опікуєте ся тяжкою долею їх і памятаєте про них. Допоможіть тим жінкам салдатів, що опинили ся тепер самі, виорати ся з хазяйством, зжати та змолотити хліб. Збирайте для наших українських дивізій подарунки і все, що ви дасьте і пожертвуєте для них, — все те ми перешлемо нашим воякам братам на фронт. Жертвуйте гроші, хліб, полотно, тютюн, мило, сало, всяку страву, — за кусок рідного хліба, за все від щирого серця подякують вони батькам, жінкам і дітям своїм. Налагодьте і організуйте сю справу широко по всїй Україні. Розмножуйте сю відозву в десятках і сотках тисяч примірників, розклейте їх скрізь на зелїзничих стаціях, пристанях, зверніть ся до комісарів, комітетів ріжних, щоб з хати до хати поширити сю відозву, і з рук до рук передати її, щоб вона стала відомою по всїй Україні і щоб на неї з щирим серцем і опікою відгукнула ся цїла Україна.

Ратуйте Україну!

Генеральний Секретар в справах військових: **С. Петлюра.**

(„Наша Спілка", з 30. липня 1917).

—o—

ПРЕДСТАВНИКИ НЕ-УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАДІ.

Дня 11. липня в Центральній Раді відбуло ся перше засїданє комітету Української Центральної Ради при участи нових її членів — представників революційно-демократичних організацій і національних меньшостий. Засїданє відкрив М. Грушевський, який привитав представників неукраїнських революційних організацій яко членів і співробітників. М. Грушевський сподїває ся, що незабавом всї нові члени-не-Українції війдуть в комітет в повній скількости.

В імени еврейської соціялїстичної партії „Паолей Ціон" виступав її представник С. І. Гольдман. „Партія „Паолей-Ціон" — заявив Гольдман — стоїть за національно-територіяльну автономію еврейського народу в Палестині. Тому зовсім натурально вона підтримує й стремлїня Українців до національно-територіяльної автономії України".

Від сіоністів виступає М. Т. Розенштайн. Він висловлює глибоке поважане та співчуте відродившому ся українському народови. Сіоністи сподївають ся, що таксамо поставить ся до Евреїв і вільний український нарід.

І Гольдман і Розенштайн висловлюють певність, що в спільній роботі на користь окремих національностий всї ми будемо працювати на благо всїх народів, всього сьвіта.

Від польської соц. партії витає комітет інжинір (імени не подано).

Далї до нових членів Ради звертаєть ся з промовою предсїдатель генерального секретаріяту, В. К. Винниченко. Він висловлює радість, що тепер представники не-Українців будуть працювати в тїсній єдности з Українцями. Не треба недовіря, національних суперечок. Ходїмо разом по шляху досягненя влади демократії.

Тов. голови Ради робітничих депутатів, А. Доротов, зазначує особливу важливість обєднаної працї в сей момент, коли ворог іде на нас. Промовець сподїває ся, що спільними зусилями ми припинимо

(Продовжене на стороні 2-гій).

В РОСІЇ.

—o—

Німці займили велику часть острова Езель. — 2.400 полонених.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 16. жовтня (через Лондон). — **Німці мають у своїх руках велику часть острова Езель, як се доносить военна кватира. Російські війска є відтяті від півострова Сворбе і ставлять розпучливий опір.**

Острови Руно і Абро (в Ригськім заливі) **находять ся в німецькім посїданю.**

Німці полонили 2.400 російських жовнірів на острові Езель і здобули 30 гармат, 21 машинових крісів і значне число літаків, доносить рапорт.

Урядовий звіт звучить:

Війска під командою ген. Катена заняли головну часть острова Езель. На півострові Сворбе, який тягнеть ся на полудне, російські війска зістали відтяті, але дотепер ставлять розпучливий опір.

Тяжкі побережні батерії зістали приневолені до мовчанки огнем з наших кораблів. Неприятеля так сильно притиснено до східного побережа, що лише частина його війск була всилї втечи через греблю, яка веде на остров Моон.

Підчас битви коло примістка в Орісар, на східнім побережу острова Езель, наші кораблї успішно співділали з огнем від півночи.

Дотепер начислено поверх 2.400 полонених, 30 гармат, 21 машинових крісів, кілька літаків і богато возів впало в наші руки.

Наші висаджені війска при знаменитій співучасти фльоти під командою віце-адмірала Сміта перевели головну часть своєї задачі в 4 днях. Острови в Ригськім заливі, Руно і Абро, в наших руках.

Затоплено 2 німецькі торпедовці.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОГРАД, 16. жовтня. — Російська фльота торпедовців, бороночи проливу Соело на північ від острова Езель, який займили німецькі війска, щоби взяти у своє посїдане Ригський залив, осягнула значний успіх.

Урядовий звіт доносить нині, що там підчас битви в недїлю затоплено два німецькі торпедовці, а два инші ушкоджено. Один російський торпедовець підчас битви потонув.

Більше ніж 12 німецьких торпедовців силою вдерли ся до заливу, діставши поміч від дреднотів, коли їх заатакували російські кораблї. По острій битві німецька ескадра відплила.

Російський затоплений корабель „Гром" числив 1.100 тон. Його залога числила 93 людий; їх доля доси незвісна.

Німецькі війска поширюють дальше свої здобутки на острові Езель, одержавши скріпленя. Вони розпочали наступ на півостров Сворбе, полуднево західну часть острова, маючи на цїли здобуте російських батерій в Церель. Сї батерії хоронять вхід до Ригського заливу.

Не слухано остороги адмірала.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Висадженю німецьких війск на острові Езель можна було запобігти лише через ризиковну битву серед некорисних відносин, яка могла остаточно скінчити ся отворенем Фінського заливу Німцям, — заявив нині міністер маринарки, адмірал Вердеревський. Удар є тяжкий, але російська фльота не мала правдоподібно змоги перешкодити Німцям.

„Від марта я кілька разів звертав увагу на можливість такого удару, — сказав адмірал — і я говорив про сю справу також з президентом Керенським, але ніхто не звертав уваги на перестрогу правительства. Хоч ми находимо ся в часах війни, то наші політичні суперечки займають перше місце в умах народу. Німці беруть се під увагу і, як показуеть ся, вони є всилї се вповні використати".

Німецька фльота є чотири рази більша ніж російська, говорить дальше адмірал. Фльота в Ригськім заливі робила все можливе, щоби недопустити до висадженя на сушу Німців, і таксамо на будуче буде сповняти всі прикази міністра маринарки.

Міністер маринарки не бачить безпосередної небезпеки, щоби Німці пробували вдерти ся до Фінського заливу. Він висказав надію, що з причини спізненої пори німецькі военні операції будуть зльокалізовані.

Петроградська рада роб. і салд. депутатів видала до війска і до фльоти відозву, щоби слухали своїх командантів і щоби боронили ся, хоронячи столицю, та щоби прогнали Німців з Ригського заливу.

Керенський назад при роботї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОГРАД, 16. жовтня. — **Тимчасове правительство відложило отворене тимчасового парляменту з 18. на 20. жовтня.**

Премієр Керенський, який вже виздоровів, поверне завтра назад до Петрограду і отворить парлямент.

Вісім днів перед отворенем установчих зборів парлямент має покінчити свою працю. Члени парляменту одержать парляментарну нетикальність і будуть увільнені від військової служби. Всякі постанови, які будуть приняті парляментом, будуть мусїли мати підписи найменьше 30 членів, аби могли стати правосильними.

Міністерство війни вислало спеціяльних комісарів до кождої армії на фронті, щоби поробити заходи для заосмотреня армії в поживу при приготованю до надходячої военної кампанії.

Телеграма президента Вілсона до Катерини Брешковської.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОГРАД, 15. жовтня (через Лондон 16. жовтня). — Давід Р. Френсіс, американський амбасадор, доручить особисто Катерині Брешковській, „бабушці революції", телеграму від президента Вілсона. В письмі, яке є датоване 12. жовтня, президент висловлює свою віру в духову силу Росії.

—o—

Нарада в справі военних бранців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

КОПЕНГАГЕН, 16. жовтня. — **Вчера розпочали ся наради военних полонених, на яких маєть ся обговорити справи щодо виміни полонених і посиланя поживи для полонених жовнірів у ворожих державах.**

В нарадах брали участь урядові представники російського, австрійського, німецького і турецького правительства, але не було відпоручників зі Злучених Держав, з Англії і з Франції.

Справа Польщі.

Аліянти признають, що цїла Польща повинна бути на всякий случай независима.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОГРАД, 16. жовтня. — Міністер для заграничних справ, Терещенко, на вчерашних зборах з нагоди 100-лїтної річниці смерти польського героя Косцюшка заявив, що аліянти є того переконаня, що **„всякий мир повинен признати независимість неподільної Польщі".**

Ся заява ріжнить ся від заяви російського провізоричного правительства з послїдного марта, в якій було сказане, що Польща повинна одержати автономію під покровом Росії.

Богато з дипльоматів було присутних на сьвятї і богато з них промовляло на зборах.

Американський посол, Френсіс, порівняв у своїй промові американську і російську революцію, говорячи, що як американські проблеми зістали розвязані і полагоджені, таксамо російські будуть розвязані здоровим розумом інтелїгентних і патріотичних Росіян. Посол заявив дальше, що Америка буде бороти ся, доки не будуть осягнені цїли людскости.

Центральні держави іменували управляючу раду для Польщі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

АМСТЕРДАМ, 16. жовтня. — **Цїсар німецький і цїсар австрійський іменували членів управляючої ради для нової польської держави,** як се доносить телеграма з Берлїна.

Цїсар Вільгельм вислав до ген. Безелера, генерального губернатора, телеграму отсього змісту:

„Я вважав за відповідне в порозуміню з моїм сьвітлим союзником, цїсаром Австро-Угорщини, і по мисли 4. арт. розпорядженя з 12. вер. 1917 р. іменувати членами польського королївства: варшавського архиепископа, Александра Каковского; президента міста Варшави, князя Любомірского і властителя дібр, Йосифа Островского".

Цїсар поручив ген. Безелерови перевести розпорядженє спільно з гр. Шептицким, австрійським генерал-губернатором.

В НІМЕЧЧИНІ.

Девять десятих частий Німеччини хоче мира в дорозї угоди.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

АМСТЕРДАМ, 16. жовтня. — У своїй промові на конгресї у Вірцбургу президент німецької соціялїстичної партії, Еберт, заявив, що **скоре заключенє мира є житєвою конечностию для робітників всїх країв та що власть „затисненого пястука" мусить зовсїм зникнути після страшних жорстокостий війни.**

„Коли би нині прийшло ся голосувати, — сказав Еберт — **то 9 десятих частий народу було би за миром в дорозї угоди".**

Шайдеман, згадуючи про справу з міністром маринарки, адм. Капеле, сказав, що на нещастє про сю справу не можна говорити публично.

„Але фактом є, — сказав він дальше, що коли би хотїли половити всїх, котрі брали участь в подібних випадках, мусїли би розпочати сейчас акцію проти 300 осіб. Що дня звертають ся до нас жовніри з нарiканями і ми отворили окреме бюро, щоби їх прослїдити. Головна річ: не писати ані говорити про нарікання, але їх усунути".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

З біжучої хвилі.

На Україну впав новий страшний удар. Російське правительство відділило Холмщину від українських земель... Мимо просьб, мимо українських протестів, російське правительство не послухало голосу свого „полудневого брата", але зробило крок, яким болючо придоптало житєві інтереси України.

Ось-що пише київська „Робітнича Газета", яку редаґує бувший український премієр В. Винниченко:

По своїй знаменитій інструкції Генеральному Секретаріятови тимчасове правительство предоставляє окремим ґуберніям і повітам право прилучити ся до України, підлягати компетенції ґенеральних секретарів. Длятого мають висловити ся з приводу сього земські збори, вибрані на підставі нових земських виборів. Страшенно демократично, страшенно прилично. Та навіть сеї „кадетської" справедливости правительство не дотримуєть ся, бо пару днів перед виданем своєї знаменитої інструкції під видом знесеня закона болючо вкололо Україну, відкресавши по предложеню голови ліквідаційно-польської комісії, п. Ледніцкого, від України цілу Холмщину. Та й так знаменито те переведено, що скільки-б не виносили постанов земські збори, до України Холмщина не прилучить ся. Бо правительство знесло закон, після котрого заложено холмську ґубернію, яку було виділено зі складу Царства Польського. Тепер Холмщину назад повернено в склад ґуберній Царства Польського, компетенція тимчасового правительства на Холмщину не простягаєть ся, бо Польща тепер самостійна. Як схоче Польща пустити від себе Холмщину — пустить, ні — то ні, бо у внутрішні справи Польщі ніхто не буде втручуватись. Яке діло панам Мілюковим і Керенським до української території, яку ніяк не можна прилучити до компетенції тимчасового правительства, поминаючи Ґенеральний Секретаріят?

Так думає російське правительство, обрізуючи Україну зі всіх боків. Пять ґуберній признано лише за Україною. Холмщину відрізано і віддано Полякам. Україна буде маленькою, слабенькою. На явний розрив, „на бунт" вона не піде, а тимчасом пани Керенські при помочи Мілюкових, Шульґіних і инших чорносотенців, при помочи Корнілових, великих і маленьких, контр-розвідки, де пани Ґеровські грають таку значну ролю — задушать український рух. Не задушать, та хоч заведуть таке-ж безладє, такий же хаос, як і по инший Росії.

Сього хотять Мілюкови, та сього не хочемо ми. Справа переходить до стадії, коли рішенє залежить не від дипльоматів. Тепер через Українську Центральну Раду переходить вона до народів України. Лише від їх рішеня залежить статут Ґенерального Секретаріяту.

Остаточне окресленє території України залежати буде не від панів Керенських, а від міжнародної мирової конференції. Там стрінуть ся пани Мілюкови ріжних воюючих країн, там наших панів Мілюкових будуть переконувати не доказами справедливости, а единими доказами, які вони розуміють, — доказами зелізного кулака.

Від сили і орґанізованости демократії, від того значіня, яке набере гасло „мир без анексій і контрибуцій, на основі самоозначеня націй", буде залежати, аби сього кулака було зужито на користь справедливих домагань ріжних народів, у тім числі й українського.

Петроґрадська „Рєчь", орґан Мілюкова, в ч. 179 (з 15. серпня) знова напала на український рух, називаючи його німецькою інтриґою. Сим разом однак „Рєчь" предвиджує в українськім руху німецьку інтригу на тій основі, що за независимостію України ще перед революцією заявив ся Микола Ленін, теперішний смертельний ворог... кадетів.

„Кадети" — як видно — вже всціли присвоїти собі відому польську засаду: „Хоць нє гоноровo, алє здрово"...

Кадети уступають...

В Петроґраді з початком серпня відбув ся IX. всеросійський зїзд конституційних демократів, який знаменуєть ся від попередних зїздів тим, що між делеґатами з України і делеґатами з инших російських територій прийшло до малого непорозуміня щодо становища партії супроти національного питаня.

Реферат про національну справу виголосив проф. барон Б. Е. Нольде, один з ревнійших московських національних лідерів під сучасну пору.

„Як в Росії може бути нормально і правильно порішена національна справа? — питає референт. — Сю справу можна полагодити двома способами: 1. — териториальним розмежованєм національностий відповідно з етноґрафічною картою одного або другого краю, і 2. — рівноправностию заселюючих державу національностий, охороною національних прав всїх заселюючих державу народностий.

„Перший принцип териториального діленя має в собі ряд невідповідних сторін. Так, примірoм, він представляє серіозну небезпеку поневоленя одною малою народностию, пануючою в даній области, других малих народностий, які мешкають на тійсамій території. І в сїм є жерело ворожнечі й роздорів між націями, які замешкують державу. Державно-історичний досьвід усїх країв цілком по стороні другої системи, яка веде до обєднаня, а не до розєднаня народностий. Треба, щоби кожда національність одержала свою рівну пайку участи у всїх суспільних і державних справах. А тому, що неможливий є поділ цілої Росії після національностий задля небезпеки повстаня привілейованих національностий на кошт непривілейованих народних меньшостий, то національна справа в Росії повинна бути порішена в формі охорони прав національностий в виді особистих, нетериториальних ґруп.

„Держава повинна стреміти до обезпеченя культури її національностий, до постепенного переведеня в житє основ повної управи й самоуправи і з охороненєм прав московської мови яко мови вседержавної і міжнародної. Кождий, не лише на означеній території, але на території цілого краю, повинен знати, що його рідна мова знайде признанє. Національностям повинно ся признати право заключати поодинокі національні союзи для здійсненя задач культурної управи у відношеню до осіб, які признають свою приналежність до відповідних національностий.

„Длятого — кінчить свій реферат проф. барон Б. Е. Нольде — центральний комітет партії „народной свободы" (кадетів) рішив вибрати не принцип териториального діленя держави, а принцип заключуваня публично-правних національних союзів. Сей принцип є найбільше справедливий ще й тому, що в Росії є народности, які не мають своєї території. Возьмім, примірoм, жидівську громаду, котра при такім порішеню справи находить повне заспокоєнє всїх своїх давнійших сподівань і потреб".

Таке становище кадетської партії (в якій більшість творять Жиди і Москалі) супроти національної справи викликало вже не одну крізу в російськім політичнім житю. Як виводити зі слів проф. Нольде, то програма кадетської партії цілком відповідає житєвим інтересам двох національностий: московської і жидівської, підчас коли не заступає інтересів инших національностий, а противно: йде з ними навіть в розріз. Коли береть ся під увагу давнійші сподіваня і потреби жидівського елєменту, то тим пильнійшу увагу треба звернути на історичні сподіваня і потреби української національности, яка стремить до національно-териториальної автономії.

Що таке становище кадетської партії йде в розріз навіть з поглядами своїх членів, сьвідчить про се виступ київського делеґата Д. Н. Григорович-Барського, який зараз по рефераті проф. Нольде, обговоривши деякі важнійші місця в його рефераті, заявив, що проф. Нольде своїм рефератом хоче недвозначно сказати, що його партія відкидає автономію України.

„Виходить, — говорив Григорович-Барський — що будьто російська державність ніколи не признавала і не допускала автономії; підчас коли автономія у нас все була і є, наприклад, у Фінляндії".

Відтак Григорович-Барський в лагіднім тоні поспитав, що властиво центральний комітет кадетської партії зробив у відношеню питаня про автономію України?

По поставленю такого питаня делеґатом Григорович-Барським в головах лідерів зїзду наступає нагла зміна. На естраду виступив Павло Н. Мілюков, якому партія поручила була виготовити реферат про справу автономії України.

Мілюков жалуєть ся на українських провідників за їх рішуче становище в справі автономії України. А однак з понизших слів Мілюкова бачимо, що лідери кадетів мусїли змінити свої погляди щодо автономії України. Коли на всїх зїздах кадетів, на всїх партійних нарадах, у всїх виступах кадетів-міністрів все маніфестувало ся погляд, що Україна ніяк не може одержати автономії, бо се означало би розчленованє Росії, то на IX. зїзді Мілюков заявив, що „вимоги житя заставили центральний комітет партії піти дещо дальше ніж загальна програма про національні справи говорить. Вимоги житя заставили центральний комітет видвигнути справу про териториальну автономію України. І центральний комітет партії кадетів постановив покликати до житя спеціяльну комісію для виготовленя проєкту про териториальну автономію України і сей проєкт представити установчим зборам".

Вимоги житя змусили кадетів уступити Українцям! Українці знова є певні, що кадети все і всюди мусять уступити природним домаганям українського житя.

Як виглядає господарка у Федерації.

(Дальше).

В останнім числі подали ми короткий перегляд фінансової господарки у Федерації після того, як вона була представлена членами екз. комітету Федерації делеґатам на зїзді, а як знова була вона представлена в урядовім протоколі з нарад зїзду для членів і загалу. Зміст урядового протоколу сьвідчить наглядно, що секретар віча, п. М. Стечишин, співредактор „Народної Волі", якого імя находимо під урядовим протоколом нарад, не навів у протоколі таких справ, які панам з Федерації були не до смаку. Не знаємо, хто тут завинив. Є дуже можливе і правдоподібне, що п. Стечишин може навіть і не видів сього протоколу, але зладили його до оголошеня без його відома самі панове Цеглинський і Січинський. (Таке практикувало ся дуже часто при протоколах Федерації; ба що більше, лучало ся навіть, що під протоколами підписувано людий без їх відома).

Отсе вже місяць минув від часу, коли зїзд відбув ся, і вже другий тиждень минає від часу, коли проголошено урядовий протокол зі засіданя зїзду, а ніхто з учасників чи делеґатів сього зїзду ні слівцем не писне, що той протокол не є вірний. А прецінь можна було надіяти ся, що на пів сотки людий може найдеть ся хоч кілька одиниць, які зажадають від уряду Федерації, щоби він перед загалом представив господарку у дійснім і правдивім сьвітлі. Та відай і учасники не далеко відбігли від своїх учителів. На пів сотки делеґатів заледви один чоловік мав відвагу виступити з критикою проти ганебної господарки народними грішми у Федерації і сказати се в очі тим, що провинили ся. Тим чоловіком був п. Корнат, делеґат з Ню Йорку. За те пан Січинський виганьбив п. Корната і п. Корнат рад-нерад мусів перепросити швайцарського делеґата, Цеглинського. Всї прочі делеґати сиділи мовчки та помахували автоматично головами. А прецінь і між ними були люди, які вважають себе великими патріотами. В списі делеґатів читали ми імена п. Болюха (з Провіденс, Р. Ай.), п. Весоловського (з Геркімер) і инших, які все дуже ревно заступали ся за Федерацією, а навіть свого часу протестували проти виступленя У. Н. Союза з Федерації. (Оба згадані панове належали до числа пятьох, які в імени своїх відділів внесли були протест до головного уряду У. Н. Союза проти виступленя з Федерації). На засіданю панам делеґатам було чогось встидно і вони мовчали, хоч на власні очи бачили і на власні уха чули, що грошева господарка у Федерації є невиразна і неясна. І тепер вони дальше мовчать, знаючи добре, що за те вони стають співвинними.

Ціла фінансова господарка у Федерації спочивала в руках трох панів: Цеглинського, Січинського і Луціва. Пан Цеглинський був, а може ще й тепер є, фінансовим секретарем Федерації. Крім того до помочи у веденю канцелярії Федерації держано нераз по три, чотири, а навіть і пять помічників. А помимо того не було кому зладити звіту з фінансової господарки Федерації. Панам з Федерації відай здавало ся, що коли вони напишуть з приводу зїзду кілька брехливих лайок на „Свободу", на урядників У. Н. Союза і на „Укр. Раду" то се вистарчить; вони думають, що тим потрафлять відвернути увагу загалу від гнилі, яка від приїзду швайцарського делеґата таки на добре вкорінила ся у Федерації.

Кілько властиво Федерація видала на „Український День", сього напевно не знати. Кілько властиво видала Федерація на власну адміністрацію, на оплату сього многочленного персоналу Федерації, на швайцарських делеґатів, на „Народ", кілько розпозичила (бо й таке діеть ся у Федерації), кілько наробила довгу, позичаючи з фондів, призначених на зовсім инші цїли, — все те покриває глибока тайна.

Приймім остаточно, що Федерація дійсно видала на „Український День" „лише" $5.576.56. **Заходить питанє, длячого Федерація не оголосила подрібно видатків, зроблених з нагоди „Українського Дня"? Длячого не подала точного рахунку, які се були видатки, що і яку скількість річий закуплено, де і кілько за них заплачено?**

Панове з Федерації бачили може принагідно звіт з „Українського Дня", який оголосила була „Українська Рада". Кожда фірма, кожда скількість, кожда сума є точно подана; кождий може легко переконати ся і провірити, чи дійсно так було, як се в звіті було подане.

Чогож, панове, встидаєте ся? **Чи встидно вам може, що ви мали видатки відповідно до зібраної суми майже три рази більші ніж „Українська Рада"?!**

Комітети „Укр. Ради" зібрали поверх $60.000. (Дотепер оголошено 53.189.32, а ще поверх 7.000 находить ся в руках комітетів); її видатки виносили **$5.447.38.**

Федерація виказує вправді $33.338.07 зібраних гроший, але коли відчислити від сього збірку з Шікаґо в сумі 8.000 дол., котрої кошти покрив сам комітет шікаґовський, і около 2.000 дол., перенесених до фонду „Українського Дня" з давних збірок Федерації на вдови і сироти, — то в дійсности Федерація зробила коштів 5.576.56 при зібраню жертв лише на суму 23.000 долярів.

З того виходить, що видатки Федерації були відповідно до зібраних жертв майже три рази більші ніж видатки „Української Ради". Як се могло стати ся? А прецінь в Ню Йорку оповідали, що сам Січинський власноручно носив пакунки на почту, щоби лише сума видатків не була надто висока. Але також деякі люди оповідають, причім покликують ся на слова самого Січинського, що видатки Федерації на „Український День" доходили $7.000. Загалом справа з видатками на „Український День" є дуже неясна і ціла ся історія може дуже сумно скінчити ся.

Ось-так господаруєть ся народним грошем, грошем зібраним для жертв війни, для вдів і сиріт у старім краю. Впрост не хочеть ся вірити, щоби люди, які беруть ся проводити народом, могли так низко впасти і марнувати легкодушно гріш, призначений для помочи жертвам війни.

Марнотравна господарка панів з Федерації є нині широко звісна серед загалу. Вона нині сумно відбила ся на збираню жертв і викликала серед загалу загальне знеохоченє. Сам п. Січинський був в останних часах нераз сьвідком, як нарід, візваний до складаня жертв, громадно опускав галю, не маючи довіря навіть до героя. Так стало ся воно підчас останного побуту п. Січинського в Перт Амбой, Н. Дж., де зібрано всього кільканайцять долярів; в Клівленд, О., де зібрано на численнім вічу всього $35.08, і т. д. Зібрані гроші не вистарчили навіть на покритє коштів галї і подорожи бесїдника.

І воно є зовсім природне. Нарід бачить, як марнуєть ся його праця, як марнуєть ся навіть гріш, призначений для нещасних жертв війни, і відвертаєть ся від самозванчих проводирів, від людий, які не дорослі до того, щоби бути провідниками народу.

І ми бачимо на власні очи, як громада, котра ґрупувала ся довкола Цеглинського і Січинського, з кождим днем малїє. Від них відступили нині не лише ті, що не годили ся з їх поступованем, але і їх найбільші приятелї.

Про се в слідуючім числі.

(Конець буде)

„Українські мельодії".

На американській Україні вже віддавна відчувала ся недостача такого видавництва, яке взяло би на себе задачу випускати у сьвіт українські музичні твори. Любителі нашої музики вже нераз роздумували над тою справою, вже нераз укладали пляни такого потрібного видавництва, але все якось... кінці не сходили ся.

А ся справа є дуже великої ваги і для неї варто потрудити ся, варто навіть посьвятити ся. У нашій новій вітчині є вже спорий гурток української молодіжи, яка занимаєть ся музикою. Батьки сеї молодіжи розуміють дуже добре, що музичне образованє відграє в житю поодинокої людини дуже важну ролю, що інтеліґентний сьвіт дивить ся на музикальну людину иншими очима і цінить її висше від тої особи, яка музикою зовсім не займаєть ся, або для якої музика є справою зовсім байдужною.

Ніщо на сьвіті не ублагороднює людської душі так, як гарний спів, гарна музика. А чи є що на сьвіті красшого як українські думки, шумки, коломийки, козаки і т. п. музичні твори? Українська музика, українські мельодії мають уже свою вироблену славу і вчені чужинці знають, як музичну творчість нашого народу треба цінити. Коби тілько ми самі хотіли працювати як слід, аби ту нашу питому музику, той наш величезний скарб народний поширити між собою і між деякими чужинцями, які ще нас з музикального боку не знають.

Пан Дмитро Андрейко, секретар „Просьвітної Комісії" У. Н. Союза, випустив саме тепер у сьвіт ось-такі музичні українські твори на фортепян:

1. Вербицький-Ярославенко: „Ще не вмерла Україна", український народний гимн.
2. Лисенко: „Засвистали козаченьки", марш з оперети „Чорноморці".
3. Присовський: „Українська Думка" ч. 1.
4. Ніщинський: „Закувала та сива зозуля", хор молодців з оперети „Вечорниці, Назар Стодоля".
5. Заремба: „Думка. Три мельодії української пісні „Сонце низенько, вечір близенько".
6. Зентарський: „Українська Шумка".
7. Монюшко-Вольф: „Козак".

Сих сїм музичних творів — се перша серія розпочатого видавництва. Дальші серії будуть друкувати ся в міру того, яке буде загальне запотребованє.

Музичне видавництво п. Андрейка не є обчислене на ніякий „бізнес", бож відома річ, що у нас ще покищо годі з музики жити... Тут розходить ся в першій мірі о те, аби наша музикальна молодїж, виграваючи на фортепяні ріжні американські „реґси", мала нагоду познакомити ся також зі своїми рідними творами, котрі зовсїм не уступають місця чужим музичним творам. Розходить ся дальше о те, щоби з українською музикою познакомити як найширший загал чужинців в Америці. Хто подбає о те, щоби нашими музичними творами заціќавити як найбільше Американців, сей безперечно зробить красне патріотичне діло.

Видавець „Українських мельодій", п. Д. Андрейко, є знаний нашому загалови зі своєї співолюбивости; знаний є також з того, що в справах музики він є знаний точний, совісний і ретельний. Видані ним музичні твори є під кождим оглядом дуже докладно і старанно викінчені. Папір першої якости; вінєтка на окладинці чудова; друк ясний, виразний, читкий — всьо зроблене в тій цїли, щоби кождий міг сьміло поручати сї „українські мельодії" музикальній публиці.

Наші співацькі товариства, аматорські кружки, бібліотеки — взагалі всі люди, котрі люблять свою рідну музику, повинні придбати для себе ту першу серію виданих п. Андрейком творів і у відповідних хвилях розкошувати ся прегарними звуками своїх рідних мельодій. Така українська музика пригодилаб ся нераз і на тих ріжних балях та пікніках, які устроюють наші товариства. А чи о се так дуже тяжко?... Возьміть під паху „Українські мельодії", пійдіть з ними до діріґента орхестри чи банди в своїй місцевости, попросіть його, щоби він сї „мельодії" переробив на орхестру, а побачите, що він вам не тілько сього не відмовить, але ще й подякує! І чомуж ми не малиб о се подбати? Таж се лежить у нашім власнім інтересі!

Вісти з України.

(Продовженє зі сторони 1-шої).

наступленя. Соціял-демократи вірють, що від нині на Україні не буде ні більшостий, ні меньшостий, а буде одна демократія.

Представник салдатських депутатів, Таск, висловлює певність, що всі непорозуміня між українською та неукраїнською демократією зникли назавжди.

М. С. Грушевський виступає вдруге і промовляє на руській (російській) мові. Він нагадує історію переговорів української і неукраїнської демократії, яка почала ся три місяці назад і щасливо закінчила ся на сїм зібраню. Те, що нас розділяло, зникло на віки. Від нині нема й не буде революційної демократії окремих народностий, а буде одна революційна демократія України. Сьогодня ми твердою ногою вступаємо на новий шлях.

Від еврейської обєднаної соціялістичної партії виступає Зільберфарб. Він каже, що нашому краєвому органови може прийдеть ся виробляти не тілько статут автономії, а й утворити зразковий статут для федеративного устрою Росії. Нам треба встановити принципи національно-персональної автономії і нам може випасти на долю показати всій Европі, як можна забезпечити права національних меньшостий, які не мають території. Предсідатель міського виконавчого комітету, Н. Ф. Страдомський, витає побідний розцьвіт українського руху і проголошує: „Хай живе велика Україна".

Н. Ковальський (укр. с.-д.) в своїм привитаню підкреслює, що обєднанє — найкрасший шлях до наближеня перемоги інтернаціоналу.

Мик. Ковальський (укр. с.-р.) зазначує, що Українці будуть набирати ся сили в тім братаню. Єдність — се велике щастє в семї інтернаціоналу.

Від соціялістів-федералістів витав комітет В. Бойко.

Після промов та привитань члени зібраня обмінювали ся думками про майбутню спільну працю.

Перше засіданє представників трудового народу всїх національностий, що живуть на Україні, було надзвичайно урочистим і дружним. Воно вселило віру у всїх присутних, що від нині вся демократія буде йти одним шляхом до щастя трудового народу всїх національностий і що Україна стане матірю не тілько для Українців, але й для не-Українців.

(„Черниговская Земская Газета", з 21. липня).

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Президент має тепер більшу силу ніж котрийнебудь володар у сьвіті.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Закон про торговлю з ворогом дав президентови Вілсонови таку екзекутивну силу, якої не має ніодин володар у сьвіті. Така опінія кружить між диплъоматами держав aлїянтів і невтральних.

Ґенеральний страйк углекопів на полудни.

Юнії майнерів у полудневих стейтах: Оклагома, Мізурі, Канзас, Тексас і Аркензо, ухвалили викликати на ґенеральний страйк всїх майнерів в числї 35.000. Причиною страйку є система, після якої карає ть ся гривною кождого робітника, який поважив би ся зневажити розпорядженя властителїв копалень. Робітники заявили, що не повернуть до роботи так довго, як довго не знесеть ся сеї системи.

Великий огонь в Канзас Сіти.

В Канзас Сіти, Канзас, погоріли хліви з товаром, при чім згоріло 11.000 штук телят і 3.300 штук свиний. Шкоди обчисляють на 750.000 долярів.

Пару слів до будучих рекрутів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Один Українець, який перебуває тепер у військовім таборі Мід, недалеко Балтімор, Мд., пише отсе:

Всї ті, котрі йдуть до війска, нехай уважають, аби взяти зі собою отсї річи, які в таборі є конечно потрібні: кілька кусників мила, два рушники, пачку листів і коверт, марки, дві три пари панчох; хто курить, нехай возьме собі тютюну або папіросок. Взяти собі бритву до голеня (з паском), зеркало, гребенець, олівце. То всьо може зібрати в торбинку з жовтого полотна, котру сам повинен собі вшити на 11 цаль довгу а 9" широку, зі шнурочком в горі до затяганя. Такі торбинки мають тут найбільше американські хлопці. Також кождий повинен набрати собі богато українських книжок, бо тут дуже вкучно без них. Тут не місто, але ліс тай ліс. До міста майже 15 миль. Таксамо хто вміє грати на якім інструменті, нехай бере зі собою, то розвеселить себе і других.

Арешт німецького підданого.

В Ансонії, Конн., заарештовано Романа С. Маліновского, німецького підданого, який зневажив закон про ворожих чужинців. Маліновский їздив без дозволу властий до Ню Йорку і инших місцевостий, підчас коли закон про ворожих чужинців (німецкий підданий), хотячи виїхати денебудь з дозволеної полоси, мусить мати на се дозвіл властий.

В Ню Йорку один день в тижни не вільно їсти мяса, а один день мучних страв.

Екзекутивний комітет товариства властителїв готелїв і реставрантів ухвалив, аби почавши від слїдуючого тижня, не вільно було в готелях і реставрантах подавати у вівторок мясних страв, а в середу мучних страв.

За крадїж дитини дістала 35 лїт арешту.

Лава присяглих судіїв у Маршфілд, Мізурі, заслала Клявдію Пірсоль на 35 лїт до арешту за крадїж дитини.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Японія і Україна.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В пятницю (13. липня) прибув до Києва з Петрограду японський аташе, Ошіда, о годинї 10-тій перед полуднем і удав ся до Української Центральної Ради, бажаючи бачити ся із секретарем міжнародних справ.

В означеній годинї аташе Ошіда прибув знова до У. Ц. Ради і відбув довшу конференцію з генеральним секретарем міжнародних справ, Шульгіном.

Грузини до Українців.

До Української Центральної Ради наспів від Грузинів такий привіт: „Четверта конференція в Тифлісі грузинської партії соціялістів-федералїстів витає свободолюбну вітчину Тараса Шевченка. Наша партія все прислухувала ся голосови України. Кличі автономії і федеративної републики і для нас являють ся боєвими кличами, за які будемо бороти ся спільно з Вами. Най жиє свобідна Україна у свобідній Росії".

Українізація чернигівської духовної школи.

Чернигівський союз педагогів духовної школи вибрав комісію для виготовленя пляну про введене з початком слїдуючого шкільного року викладів в духовно-наукових заведенях: української мови і лїтератури, історії України і ґеоґрафії з етнографією. — („Черниговская Земская Газета").

Протест професорів-Москалів київського університету.

Професори-Москалї університету св. Володимира в Києві видали відозву, в якій протестують проти українізації згаданого університету.

Також представники учеників-Москалів середних шкіл на Україні — як доносить „Рєчь" (з 11. серпня) — видали відозву, протестуючи проти українізації „Южной Руси", що є „насильством над населенем Малоросії"...

Охорона могили Тараса Шевченка.

Київська губерньска земська управа повідомила чернигівську земську управу, що вона рішила взяти на себе охорону могили Тараса Григоровича Шевченка. В тій справі київська губерньска земська управа ухвалила звернути ся за помочию до всїх земств України. — („Черниговская Земская Газета").

Памятник Шевченка в Іванівськім Слобі.

Около 300 осіб, присутних на зборах 6. серпня в Іванівськім Слобі, роменського повіту на Полтавщині, ухвалили побудувати памятник Т. Шевченка, але аж по війні, тоді, як „твердою ногою станемо на новім шляху житя". В селї основано селянську спілку і „Просьвіту".

В Прохорові на Чернигівщині заведено національний податок.

Віче в селї Прохорові, борзненського повіту на Чернигівщині, ухвалило обложити, згідно з постановою всеукраїнського селянського зїзду, кожде господарство національним податком.

З громадського житя в Хоружівцях на Полтавщинї.

В Хоружівцях, роменського повіту на Полтавщині, дня 5. серпня відбули ся збори, на які приїхав лектор-осьвідомитель інформаційного бюра при Українській Центральній Раді, І. К. Положай. На збори явило ся около 400 осіб, мущин і женщин. Лектор розповів коротко про українську історію, про суспільне становище кляс, про клясову боротьбу, про буржуазію і пролетаріят, про капіталїзм, про те ізза чого зайшла війна і чому її треба довести до побідного кінця. Докладно розповів про Тараса Гр. Шевченка яко борця за волю України. Після того селяни ухвалили поставити в селї памятник Т. Шевченкови. В селї Хоружівці біля церкви стоїть памятник Олександра II. і селяни ухвалили перелити сю статую в бюст Шевченка. Селяни говорять: „Треба поставити памятник тому, що боров ся за волю селян, а не тому, що забирав її". В селї засновано „Просьвіту". — (Роменська „Наша Спілка").

Постанова салдатської спілки в Прохорові.

Салдатська спілка в Прохорові на Чернигівщині, яка складаеть ся з хорих або з увільнених на урльоп жовнїрів, постановила, що після оголошеня універзалу Української Центральної Ради ніодин салдат не повинен повертати до свого полку без згоди У. Ц. Ради. Для зносин з У. Ц. Радою кілька разів їздять до Києва з Прохорова салдати по черзі для засягненя інформацій, як далї прохорівскі салдати мають поступати.

Русанів на Чернигівщинї за У. Ц. Радою.

В Русанові, остерського повіту на Чернигівщинї, відбуло ся народне віче, яке ухвалило цїлком прилучити ся до постанов всеукраїнського селянського зїзду й усїми силами піддержувати домагання Української Центральної Ради. Віче ухвалило зі всїми справами зносити ся з У. Ц. Радою, а на рідну справу зібрати з кождої десятини по 10 копійок і відіслати на потреби Української Центральної Ради.

Курси для неграмотних селян в Стольнім.

Товариство „Просьвіта" в місточку Стольнім, соснівського повіту на Чернигівщинї, завело курси для неграмотних селян. Курси ведуть ся українською мовою.

Курси в Мотовилівці.

В Мотивилівці, васильківського повіту на Київщинї, розпочались повітові учительські курси. Справа курсів покищо не дуже добре йшла з технїчних причин (приміром для 300 курсистів тяжко було зразу приготовити харч). Лекторів — небогато. Тимчасово запрошено читати лекції декого з київських діячів. Уже прочитали по дві лекції М. Любинський та М. Порш.

Українські селяни проти Жидів.

В Сороках (на граници бесарабської і подільської губернії на Україні), селяни розігнали міську управу з приводу того, що в ній було богато радних Жидів.

Жнива в Галичинї.

Сьогорічні жнива в Галичинї випали гірше ніж в минувшім роцї. Женцї побирають заплату в натурі; гроший не хочуть.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Австрія хоче мира.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Берлїнська часопись „Дайтше Тагес-Цайтунг" пише, що ґраф Чернін, австро-угорський міністер заграничних справ, віднїс ся до німецького канцлєра з просьбою означити німецькі мирові услівя і зажадав, аби Німеччина зробила уступки на заході. На се міністер Чернін дістав від німецького канцлєра неясну відповідь, з приводу чого Чернін заявив, що не хоче довше вести переговорів з німецьким канцлєром, бо він дає неясні відповіди тоді, коли відповідий треба ясних і точних.

Протимирова кампанія на Угорщинї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Копенгаген доносять, що на Угорщинї почала ся сильна кампанія проти мира. Богатий німецький фабрикант мав асиґнувати на сю кампанію 2,000.000 марок. В Будапешті має виходити протимирова ґазета, а по всїх майже містах і місточках Угорщини протимирову кампанію мають вести кінотеатри, представляючи „геройські подвиги" армії центральних держав і в той спосіб заохочувати нарід до дальшої війни.

Німецький соціялїст каже, що вороги Німеччини не дістануть ані кусника німецької землї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

На зборах соціялїстів у Берлїні Филип Шайдеман, лїдер соціялїстичної більшости в німецькім парляменті, заявив, що вороги Німеччини не дістануть ані одної квадратової стопи німецької землї.

У Франції розстріляно славну голяндську артистку.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В понеділок (15. с. м.) у Франції розстріляно славну голяндську артистку Мата-Гарі, якій тому два місяці французький воєнний суд закинув зраду французької держави.

Завданя російської революції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Російські делегати, які поїхали з порученя ради робітничих та салдатських депутатів до Лондону, Парижа і Риму, надрукували у лондонськім „Геральді" заяву, в якій говорять, що російська революция мала два завданя: зробити конець царатови і конець війні. Росія ніколи не хотїла сепаратного мира. Вона йде до мира народів, визволених від імперіялїстичних захоплень. („Наша Спілка").

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. Т., Депю, Н. Й. — Облїґації другої американської позички свободи („Лїберти Бонд") можете купити у своїм банку або в місцевім почтовім уряді. Можете їх купити, заплативши гроші згори або ратами. Що пів року правительство платить процент. Є плачені за 25 лїт. Значить, правительство по 25 лїтах звертає кождому повну суму, за яку хто купив бонд, однак коли хто по війні схоче вибрати ся до рідного краю, то бонд може кождої хвилї спродати. Кождий банк купить у Вас правительственний бонд. А Ви, купуючи правительственний бонд, вкладаєте свої гроші в найбезпечнїйше місце.

Д. Х., Ютіка, Н. Й. — Згадувану Вами історію ми маємо і вона справді має велику вартість. Друкувати її ми не можемо, бо се коштувало би богато гроший. Вийде далеко дешевше, коли сю книжку спровадить ся (по війні) зі старого краю, бо там її продають по книгарнях.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подасть ся до відома членам тов. ім. Івана Франка, від. 83, що мітінґ відбудеть ся 21. жовтня б. р., точно о годині 3-тій пополудни, в домі Укр. Ам. Горожан під ч. 822 Норт Франклін улиця. Просить ся всїх членів, щоби прийшли, бо маємо много справ до полагодженя. Будеть ся приймати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. Хто з членів не буде на мітінґу без важних причин, заплатить кару постановлену статутом Товариства. — Р. Караїм, предс.; І. Витязь, секр.; О. Бабяк, кас.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся сеї неділї, 21. жовтня б. р., точно о годині 1.30 пополудни. Просить ся всїх членів, аби прибули на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодженя. Таксамо просить ся виплатити свої залеглости. Член, котрий не заплатить на сім мітінґу своєї вкладки, буде виключений з нашого братства і втратить всякі права до запомоги. Кождий член, чи він стоїть довго в братстві чи допераз вступив, має заплатити свою належитість, тому, що на другий місяць буде обрахунок братської каси — прихід і розхід за біжучий рік, аби дати точний рахунок новому урядови, котрий буде вибраний. Пригадуєть ся всїм кандидатам, котрі заявили охоту вступити до нашого братства, нехай прийдуть на сей мітінґ до Німецької галї і там впишуть ся. Дорогі Родимці! Прийдіть всї як один на сей мітінґ і приведіть з собою своїх знакомих, які ще не стоять в жадних організаціях. Нехай вони впишуть ся до нашого братства. Кождий з нас має патріотичний обовязок організувати людий і давати їм поміч в нещастю. Маймо сей клич на гадці, що ніхто не знає, що кого завтра чекає. На сім мітінґу мають ся вибрати нового предсідателя, бо старий предсідатель виїхав на другий плейс. Котрий член не явить ся на тім мітінґу, буде караний після ухвали, хиба котрий член буде в той день занятий працею, то той є від карни звільнений. — І. Семенина, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Народна Поміч", від. 14, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в суботу, 20. б. м., в гали під ч. 414 Іст 5-та улиця. Початок о годині 8. вечером. Обовязком кождого члена явитись на тім мітінґу, бо маємо важні справи до полагодженя. Котрий член довгує за дві вкладки, а не явить ся на сей мітінґ, буде суспендований. — Н. Прус, предс.; М. Ставчанський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подасть ся до відома всїм членам Бр. св. Георгія, від. 239, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. жовтня, о годині 1.30 пополудни, в гали звичайній у домі Горожан під ч. 822 Н. Франклін стр. На сей мітінґ запрошуєть ся всїх членів, щоби явили ся як один, бо є дуже важні справи до полагодженя. Буде приймати ся нових членів до братства і до У. Н. Союза. Таксамо приймаєть ся дїти до Союза від трох лїт за дуже низку оплату. Просить ся тих членів, котрі мають якінебудь довги, щоби старали ся виповнити їх сего місяця, бо хто свого довгу не заплатить, той буде суспендований або виключений з відділу. — С. Вільчинський, предс.; Г. Сорока, кас.; Н. Волос, секр.

В СПРАВІ СІЧОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

Подаєсь до загальної відомости, що річне засїдане Головної Січової Старшини скликуєсь на недїлю, дня 28. с. м. (жовтня) до галї Народного Дому, 217-19 Іст 6-та ул. в Ню Йорку, яке розпічнесь точно о 9-ій рано.

Порядок нарад такий:

1. Звіт Головної Старшини по порядку.
2. Дискусія над їх звітами.
3. Реорґанізація Гол. Старшини.
4. Виготовлене суб-чартерів для Січий.
5. Справа січового орґану.
6. Справа січового курсу.
7. Справа Головного Січового Здвигу.
8. Справа прапора, одностроїв і т. д.
9. Внесеня і дискусії.

Товариші! Від сего річного засїданя гол. січової старшини залежить дальше житє і розвій Січової Орґанізації, тому ніхто з урядників не повинен собі сеї справи легковажити.

Таксамо всї Січи з близших околиць повинні взяти участь в тім засїданю, або що найменьше, повинні вислати своїх делегатів. 120,23126

Поодинокі Січовики і Січовички, які є членами Січової Орґанізації, мають право брати участь в нарадах гол. січової старшини, як також просить ся тих Товариств і людий до участи в нарадах, які ще не є членами Січової Орґанізації а хотїли би до неї вступити. — Здорові були!

П. Задорецький, гол. осаул.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за виплачене менї 500 долярів яко посмертного по моїй жінцї. Желаю щастя і здоровля Вп. Урядникам У. Н. Союза, котрі щиро і горячо працюють над народним добром. Дай Боже, щоб наша орґанізація зросла в сотки тисяч членів і членниць.

Дорогі Братя і Сестри! Вступайте громадно до единокої української орґанізації — Українського Народного Союза, бо, се єдинока орґанізація в Злучених Державах, котра підпомагає своїх членів вразі всякого випадку. Дорогі Братя! Не зважайте на те, що Вам по Вашій смерти гроший не треба, але подбайте завчасу о тих, котрі зіставляють ся по Вашій голові при житю, чи то жена з діточками, чи муж з сиротами по жінцї. То є велика прикрість, коли нема жадної запомоги, ані жадної підпори ні від кого. Не думайте, Братя, що Ви може платите урядникам У. Н. Союза. Хто платить до Союза, то не платить для нікого, тільки сам для себе. Дорогі Братя і Сестри! Не відволїкайте обезпеченя своїх рідних на пізнїйше, але вступайте сейчас до нашого Союза, бо ніхто не знає, в якій хвили, що кого чекає. — **Ілія Кашляйчук**, член 350 відділу У. Н. Союза, в Стемфорд, Конн.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЕКТИ.

68.

Я пропоную:

1. Щоби параґрафи 11 і 24 знести і ухвалити, щоби почавши від 14. конвенції, кошти подорожи і дієти були виплачувані з каси У. Н. Союза.

2. Орґан У. Н. Союза повинен виходити що дня в такім обемі як є тепер.

3. Щоби У. Н. Союз звертав відділам заплачену суму за суспендованих членів.

4. Головні урядники, котрі мають сталу місячну платню, не повинні побирати дієти на конвенції і засіданях, окрім коштів подорожи.

5. Уряд головного опікуна знести, а його роботу може зробити предсідатель У. Н. Союза за тусаму платню, яку побирає за уряд предсідателя.

6. Щоби ліни знести.

7. Щоби женщини могли асекурувати ся на 750 долярів.

8. Щоби кождий член мав право до свого посмертного по 6 місяцях.

9. Конвенція щоби відбувала ся що три роки.

Прошу пп. Делеґатів взяти ті проекти під розвагу, а я певний, що конвенція Союза принесе велику користь для наших членів.

Николай Підгайний,
заст. дел. 137 від. У. Н. С.

69.

Високоповажані Панове Делеґати! Прошу взяти під розвагу отсі мої проекти:

1. Коли в якій місцевости є десять охочих людий, щоби вони могли заложити відділ У. Н. Союза.

2. Попираю проект, щоби до М. У. Н. Союза принимати дітий від одного року житя, без ріжниці, чи батько дитини належить до У. Н. С. чи ні. Я не годжу ся на думку п. Якова Семенкова, дел. 320 відділу У. Н. С., котрий каже, що коли батько не належить до У. Н. С., то і свою дитину не дасть записати. Найдуть ся і такі, але більше є таких, що самі не хотять стояти в У. Н. С. через якісь недостатки, а дитину все би записали. А то би була велика користь для народу, бо певно, що котра дитина буде належати до М. У. Н. С., то як дійде до своїх літ, то стане ся членом У. Н. Союза, хотяй би її батько і Москалем став ся.

3. Щоби часопись „Свобода" виходила що дня на 8 сторін, або так як дотепер, три рази на тиждень, але в більшім обемі. Щоби оголошеня були поміщувані тільки на одній стороні, а замісць того поміщувати якусь цікаву повість, або лікарські поради.

4. Щоби член мав повне право до посмертного по 6 місяцях.

5. Ілюстрацію на грамоті змінити на статую Свободи, бо ми всі до свободи стремимо, то статуя Свободи має бути на грамоті.

6. Щоби відділова каса не платила за суспендованого члена, бо тим нищить ся касу, а тим членам, котрі платять свої належитости точно, діеть ся кривда.

7. Щоби „Просьвітна Комісія", замісць занимати так дороге місце в часописи мало що вартними історіями, видавала окремі „Просьвітні книжочки". То була би двояка користь, бо їх праця не йшла би на марно, бо книжочка все ся дасть довше переховати і другий може ся нею колись покористувати, і в часописи було би більше місця на новинки і на щось такого иншого, чого не знайдемо в книжці.

Олексій Миго,
член 101 відділу У. Н. С.

70.

Майже одна третя часть делеґатів вже оголосила свої проекти. Слідно, що Вп. Делеґати щойно починають розмахувати ся. Шкода, що вже лиш тиждень до конвенції, або що ми не мали змоги скорше розпочати. А тоб ми й гаразд добалакали ся і то так, щоб на конвенцію і три дни би вистарчило. Не забудьмо о тім на будуче!

Та третина з наших проектів позволяє догадувати ся решти: Велика є ще часть делеґатів, що оголошені проекти уважали за свої, нім вони були видрукувані, і їх повторяти не хотіли. Взявши під розвагу, що більшість проголошених проектів майже згідні, а прочі не такі, щоби аж до війта з ними треба було йти, легко догадати ся, що на конвенції однодумність переважати буде, отже і як найбільшого хісна для організації сподівати ся належить. Велика тут заслуга і нашої „бабуні". Золота табакерка від делеґатів певно її не мине...

Одно нещасте нас чекає, а то справа „політики". Ми би її сьміло могли обминути, коли би вона в програмі не стояла. З проектів аж надто слідно, що делеґати не думають більше кандидатів на народних мучеників настановляти, а я і не виджу чому, — коли всі і вся насильно намагають ся свої політичні авторітети опирати на силі і повазі могучої нашої організації, — ми-б самі не могли тої поваги використати і народні обовязки совісно і чесно сповняти, так як ми се робили, заки заразлива манія політикованя нас огорнула. Наша орґанізація і орґан добре записані і на Україні хиба не тому, що до Федерації належали, або з неї виступили, або до Ради приступили. Орґанізація наша славна і по другій стороні океану не задля орієнтації або політики. Чому нам намагати ся робити більше ніж по нас сподіють ся, або як ми спосібні? Підпорядкуймо ся там, куди ми повинні! Виконуймо обовязки, а не творім їх! Се буде з нас!

Під пору найважнійшою квестією для делеґатів на конвенцію нашої орґанізації повинно бути, щоби оголошені проекти — проектами не лишили ся. Ми повинні передівсім зажадати переставленя точок конвенційної програми, коли хочемо, щоби так не стало ся. Я пропоную, щоби по точці 8-мій слідували 13-та 12-та, 9-та, 10-та, 14-та, 15-та 16-та і 17-та. Статутова Комісія могла би свої приготовані поправки і доповненя статута доручити делеґатам на письмі, нім еще черга прийде на її справоздане, щоби делеґати могли їх розслідити, з проектами порівнати і до дискусії та внесків приготовити ся.

Колись може инакше бувало, але на тую конвенцію нарід шле і оплачує своїх заступників не для виборів і не для політики, лиш для корисних для себе статутів. По конвенції не будуть питати виборці делеґатів, кого до уряду призначили, а тільки, що делеґати для орґанізації і її членів доброго зробили.

Іван Каштакюк,
делеґат 350 відділу У. Н. С.

71.

Про розвій запомогово-асекураційної української інституції, якою є У. Н. Союз, повинні дбати всі сьвідомі Українці, котрі мають любов до свого народу і котрі бажають аби економічний стан між Українцями був так розвинений як в инших культурних народів. Сим вдасть ся освободити середно і мало сьвідомих Українців зпід впливів чужих і непожаданих елементів, від злої доктрини, від услужности ворожим, шовіністичним і жадним чужого добра народностям.

Всі повинні дбати, але не всі дбають, бо одним сидить в голові лише роблене особистого інтересу. Вони не перебирають у средствах, хоч би се було і зі шкодою для народної інституції, а тимсамим і для народу українського. Другі почувають ся до совісного сповненя обовязку супроти свого народу, без визиску свого меньшого брата. І через се У. Н. Союз еще не є так досконало розвинений і не приносить еще такого хісна, якого потреба Українцям тут на чужині.

Щоби осягнути пожаданий хосен і довести до пожиточного дбалого розвою, на се треба досить поважного числа членів і таких реформ, які були би пожиточні і приступні всім катеґоріям членів (старшим віком + молодим, заможним і незаможним, просьвіченим і неграмотним). Від реформи залежить зеднане членів, а реформа може бути виготовлена або поправлена лише конвенцією.

Найлучший доказ, що реформа, переведена на XIII. конвенції, не була пожиточна всім катеґоріям членів У. Н. С., є те, що зпонад 20.000 членів лишило ся в лучности лише 9.701. І як пп. Делеґати не обдумають і не ухвалять лучших реформ на сій XIV. конвенції, то про таку українську запомогово-асекураційну інституцію, якою є У. Н. С., будуть лише спомини в історії, яко неуміле поведенє справами, до яких зобовязали ся або підняли ся сьвідомі українські одиниці. І мимо того, що через таку реформу з XIII. конвенції інституція упадала щораз низше, як від зимна тепломір, то однак не старано ся зарадити сему, але ще до того відобрано спосіб — голосованем відділів, яким прислугувало право поправити шкідливі реформи.

Тепер ще декотрі члени були тої гадки, аби ще не приступати до реформи, подаючи причину ею, що перепроваджене реформи є дуже коштовне. Удержане інституції є коштовне також, та чи задля таких причин треба відрікати ся інституції або занедбувати потрібні до її заряду справи? Я гадаю, що коли інституція має якісь вимоги до лучшого розвою, то не оглядаючись на кошти, кождий член повинен доложити старань, аби хосенні постанови як найскорше ввійшли в ужите і тим то приносили пожаданий пожиток суспільности.

Аби розбудити заінтересоване між членами сеї інституції в справах конвенційних, то ще перед урядовим проголошенем о 56 днів наперед появила ся друкована розвага до членів У. Н. С. через д-ра В. Сімеовича. Конечність перепроваджeня реформи в У. Н. С. сего разу не заінтересувала його членів так, як перед попередними двома конвенціями і члени не поспішили з поданем проектів та домагань, як попередних часів на XII. і XIII. конвенцію. Не тільки головні урядники У. Н. С., але також і делеґати бажали би довідатись, які домаганя мають члени до внесеня на XIV. конвенцію.

З тих проектів, які були поміщені до сего часу в орґані, слідно, що справа делеґатів буде предложена до полагодженя на лучших основах ніж до сего часу була. Вже було і ще є право вибору делеґатів з кождого відділу, та не було се вдоволяючим для всіх відділів, бо одні відділи мали мале число членів, а другі велике число членів, і ті відділи, що мали велике число членів, бажали мати більше право ніж відділи з малим числом членів. От і ограничено число у відділах, скілько членів має право вибирати більше ніж одного делеґата. Се право вибору постарало ся о виставлене майже 400 делеґатів на XIII. конвенцію, що є також непрактичним, бо зїзджаєть ся велике число делеґатів від не дуже чисельної організації, се спричинює великі кошти, а приносить майже ніякий хосен, бо всі не є в стані забрати голос в так короткім часі, який має конвенція до розпорядимости.

Богато делеґатів були зовсім безчинними і без ніяких плянів та предложень; от, аби приглянути ся, як конвенція відбуваєть ся, а їх кошти покривало ся з головної каси, що властиво є причиною марнованя народного гроша. Се є явний доказ, що не скількість делеґатів може принести хосен організації, але якість делеґатів.

Головна XIII. конвенція виготовила право, щоби кошти делеґатів поносили самі відділи, а тепер показало ся, що се право відобрало можність многим відділам брати участь на конвенції з браку неухваленого буджету на сю ціль.

Отже я вношу проект під розвагу пп. Делеґатам, аби поділити відділи на округи виборчі і орґанізаційні, замісць одного головного орґанізатора. На приклад: околиця Шікаґо один округ, а до сего округа приналежать відділи, котрим є близко і вигідно зїхати ся до Шікаґо, як: Гунтінґтон, Інд., Шікаґо, Ілл., Гери, Інд., Толестон, Інд., Іст Шікаґо, Інд., Джоліет, Ілл., Вест Пулман, Ілл., Гемонд, Інд., Вайомінґ, Інд., Мілвокі, Віс., і т. п. Инший такий округ був би Пітсбург, Па., ще инший Рочестер, Н. Й., або Вілксбери, Па., Клівленд, О., Ню Йорк, Н. Й., і т. д. Округ не ограничуеть ся ані числом відділів ані числом членів. До одного округа могло би належати і 5 відділів, або 30 відділів, або 3, або 10, або 17 відділів — залежно, яке число відділів даний округ має і залежно від сего, як сей округ замешкують Українці і творять відділи. Навіть може бути ограничене віддалене відділу до округа тим, щоби їзду зелізницею не оплачувати сумою висшою як $6.00 в обі сторони, або як вигіднійше. Припустім, що один округ складаєть ся з 20 відділів, а має 1373 членів; другий лише з 13 відділів, а має лише 835 членів, і т. п., то кождий округ мав би право вибрати стілько делеґатів, скілько сьоток членів він буде

мати. Він кождої сотки членів один делеґат, а коли би до сотки бракувало 40 членів, то се зачислити за сотку; як би бракувало до сотки 41 членів, то вже не мож числити за сотку. Сей спосіб зменьшив би вправді число делеґатів о три четверті, але тимсамим зменьшать ся і кошти делеґатів на конвенції о три четверті, а через ревну працю округів дасть ся вибрати здібних і дбалих членів на делеґатів, буде можність запізнати ся з працею сусїдних відділів і допоможеть ся веденю аґітації орґанізаційної по околичних плейсах. Кошти делеґатів на конвенції покрие каса орґанізаційна, а кошти окружні будуть залежні від заряду окружного. Заряд окружний мав би обовязок скликувати віча орґанізаційні, виясньовати цїли і хосен з орґанізації, давати відчити по плейзах свого округа і старати ся о прикладний та чисельний розвій свого округа, а на 6 місяців перед конвенцією скликати відпоручників з окружних відділів на спільну нараду в цїли вибору делеґатів на конвенцію і до виробленя пляну, з чим і по що делеґати мають їхати на конвенцію. Кождий відділ, маючий до 25 членів, вислав би одного відпоручника на окружний мітінґ, а відділ, маючий від 25 до 50 членів двох відпоручників, і т. д. — від кождих 25 членів одного відпоручника без заступників.

Ширенє просьвіти при помочи теперішної „Просьвітної Комісії" не є вдоволяюче. Аби сему запобічи, треба старати ся о видаванє популярно-наукових творів, або повістий, в формі книжковій, бо се і скорше звертає увагу і довше дасть ся переховати та збільшає бібліотеку неодного Українця. Не усувати просьвітного видавництва, але зреформувати для пожиточного і практичного ужитку членів У. Н. С. — се є моїм бажанєм.

Щоби пп. Делеґати добре і розсудно розбирали кожду предложену справу, а по сїм з певною сьвідомостию або ухвалили, коли вона є пожиточна для орґанізації, або відкинули, коли шкідлива для орґанізації.

Т. Мекцінський,
член 100 відділу У. Н. С.

72.

Надходить час, у якім маєть ся положити сильні підвалини під нашу орґанізацію, щоби жадні вороги її не розвалили. З тої нагоди я хочу подати кілька проєктів під розвагу пп. Делеґатам і Делеґаткам.

1. Щоби головного предсідателя вибрати зі стейту Ню Джерзи з тої причини, що на головнім предсїдателю опираєть ся цїла орґанізація, бо він має нагляд над її діловодством. Коли головний предсїдатель мешкає далеко від головної канцелярії, то се поносить великі кошти.

2. Щоби дітий принимати до У. М. С. від одного року житя на тій підставі, що вразї смерти дитини орґанізація виплатить по році $100, а не $200, бо лучаєть ся много випадків. Коли У. М. Союз буде виплачувати $200, як є зазначено в статуті (§ 174), то орґанізація моглаб ослабнути в фінансах.

3. Щодо редактора то я би пропонував, щоби конвенция настановляла редактора, але з тим застереженєм, що голов. уряд може його усунути, а на його місце покликати иншого. Приміром редактор не сповняє як слїд свого обовязку. Головний уряд бачить щось противного і грозить редакторови усуненєм, а сей що? Каже: „Мене конвенція поставила на редактора і має право усунути, а не гол. уряд". І він робить далї, що йому ся хоче, до будучої конвенції. Коли гол. уряд буде мати власть над редактором, то вразї не порядку його усуває, а настановляє иншого.

4. Щоби конвенція відбувала ся в тих містах, де є свої власні народні доми. Замісць платити за відбуте конвенції чужинцям, а часом і ворогам нашої орґанізації, то лїпше тії гроші обернути на цїль народну.

5. Щоби пп. Делеґати і Делеґатки змінили § 170 як слїдує: Коли член, забезпечений на $1,000, утратить одну руку, ногу або око, щоби орґанізація виплатила йому $400; як обезпечений на $500, то вразї утрати руки, ноги або ока щоби одержав $200, і т. д. після обезпеченя.

6. Часопись „Свобода" щоби зменьшила докторські адвертайзменти і тим подібне, а поміщувала цікаві новости. В такім разї члени будуть задоволені і будуть передплатники.

Отсих кілька проєктів даю під розвагу загалу і думаю, що вони не пошкодять розвоєви орґанізації, а принесуть користь і У. Н. Союзови і українському загалови тут на чужинї.

Желаю всїм пп. Делеґатам і Делеґаткам як найлїпших успіхів.

Іван Витязь,
секр. 83 відділу У. Н. С.

73.

Поважані Делеґати! За короткий час маємо ся зійти до Ґарізбурґа і засїсти до нарад конвенційних, то треба би нам наперед приготовити ся, з чим ми там маємо їхати і з якою гадкою кождий там прибуде. Добре би було, щоби ми могли на тій 14-тій конвенції так справу попровадити, щоби як не на все, то бодай хоч на довший час усунути кошти конвенційні, бо чи то каса У. Н. С. чи каси відділів будуть виплачувати, то все ті кошти мусять понести самі члени, а зискають на тім зелїзничі компанії.

Передівсїм треба добре перейти статут У. Н. Союза. Котрий параґраф в статуті зле уложений, то треба його поправити або зовсїм вичеркнути, а заступити новим, котрий би приніс пільгу і для членів і для орґанізації. Я пропоную отсї проєкти:

1. Конвенція щоби відбувала ся що 4 роки, а як покаже вислїд сегорічної конвенції по поправленю статута, як буде відповідати, то тоді відложити конвенцію ще на дальше, а можливо покажеть ся і прискорити. І конвенцію відбувати в такій місцевости, де є мало або і зовсїм нема відділів инших орґанізацій, ворожих нашому У. Н. Союзови. Тоді буде меньше непорозумінь на конвенції.

2. Діти принимати від одного року житя, без ріжниції, чи їх родичі належать до У. Н. С. чи ні, бо всї діти не поумирають, щоби каса за них страту поносила, а через те прибуде велике число дітий, то зросте і їх вкладка.

3. Ліни скасувати, а тим членам, котрі остали при У. Н. С. ще за старої системи, а лінів не мають, знижити вкладку відтих літ, кілько котрий мав, як приступив послїдний раз до У. Н. С., а тим членам, котрі через зміну плаченя повідступали, дати нагоду, щоби бодай без вступного могли бути приняті, коли котрий схоче приступити до У. Н. Союза.

4. Щоби член до 6 місяців мав повне право до свого посмертного, або і скорше, бо се користь і членам і орґанізації.

5. Коли членови умре жена, чи членицї муж, щоби виплатити хоч кошти похоронні, котрі би не перевисшали 150 долярів від 1.000 долярів суми обезпеченя. А коли членови пімре жена у старім краю, то дати готівкою $150 від $1000, на яку суму член обезпечений.

6. Де стоїть муж і жена, там вистарчить одна часопись, бо і так мало членів читає, бо не вміють, а за ті кошти, що йдуть на ті висилки, побільшити часопись.

7. Як член до відділу не заплатить за місяць, то щоби за него до головної каси не засилати вкладки, бо тим руйнуєть ся каси відділів, а через то терплять і ті члени, котрі стоять в братстві чи в товаристві, а в орґанізації ні. І член щоби не був суспендований, аж як на другий місяць не заплатить, бо можуть другі орґанізації на такій системі удержати ся то і наша може!

8. Кошти подорожи делеґатів виплачувати з головної каси, а нагороду за дні робочі то з каси відділу, бо в кождім відділї найдуть ся одиниці, котрим буде лежати на серцї справа орґанізації, то вони за малою винагородою потрудять ся, або і зовсїм подарують на користь відділу.

9. Уряд щоби вибирали всї члени загальним голосованєм, то є: розіслати до всїх відділів для всїх членів карти голосуючі, на котрих мають бути подані імена кандидатів, не більше як по трох на одного урядника, і член в той спосіб голосує, що перемаже двох, а на кого голосує, того імя оставляє.

10. Протестую проти сего проєкту, що молодечим членам, коли доростуть, виплачувати 300 долярів, бо тим би ся нищила каса Союза, бо член за 17 літ зложить 51 долярів, з сего возьме опікун 10 процент, а не всї діти ще остануть при житю. То я пропоную пів тої вкладки за цілий час до 18 літ, що вложив, але аж тоді, коли член стане повним членом У. Н. Союза.

Семен Конотопський,
делеґат 365 відділу У. Н. С.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.